

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**105-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
присвяченої 80-річчю БДМУ
05, 07, 12 лютого 2024 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2024 році № 3700679

Чернівці – 2024

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали підсумкової 105-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2024. – 477 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 105-ї підсумкової науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Грицюк М.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професорка Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професорка Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професорка Хухліна О.С.

професор Слободян О.М.

професорка Ткачук С.С.

професорка Годоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професорка Годованець О.І.

ISBN 978-617-519-077-7

© Буковинський державний медичний
університет, 2024

оточуючих, залежності від зовнішньої оцінки, труднощів у встановленні екологічних зв'язків, надмірною опікою, нечутливістю до власних потреб, жертівністю, запереченням проблем, проблемам з комунікацією в міжособистісних стосунках.

Висновки. Ми здійснили теоретичний огляд та узагальнення психологічних особливостей співзалежної поведінки у молодому шлюбі через аналіз та вивчення факторів формування та проявів динаміки; виділено особливості функціонування молодого подружжя.

Зорій Н.І.

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КУЛЬТУРИ ТВОРЕННЯ ЗДОРОВ'Я

Кафедра психології та філософії

Буковинський державний медичний університет

Вступ. В умовах війни збереження здоров'я людини є однією з пріоритетних в Україні, особливої актуальності та новизни вищезгадане питання набуває в закладах вищої освіти. Здоров'я студентської молоді з огляду на реальність набуває важливого значення, оскільки формується нове покоління української нації, яке буде розбудовувати Україну. У зв'язку з цим необхідно формувати у здобувачів освіти культуру здоров'я як важливу особистісну цінність особистості.

Мета дослідження. Проведення методологічного аналізу в контексті культури творення здоров'я.

Матеріал і методи дослідження. Аналіз філософської, педагогічної, психологічної літератури, узагальнення.

Результати дослідження. Насамперед, філософія розглядає питання здоров'я як цінності, формування культури здоров'я, а також спектр застосування філософських методів проведення методологічного аналізу понять. Педагоги свою увагу зосереджують на питанні вивчення здорового способу життя, психологія виокремлює збереження психічного здоров'я людини. Поняття «культура здоров'я» є невід'ємною складовою загальної культури особистості, що своєю чергою передбачає певний рівень знань, умінь, навичок з питань формування, здоров'я і характеризується високим рівнем культури поведінки стосовно власного здоров'я і здоров'я оточуючих. Пріоритетом в педагогіці є виховання здорового способу життя, профілактика вживання тютюнокуріння, алкоголю, наркотичних речовин тощо. Проблемним питанням у даному контексті є відсутність ґрунтовних емпіричних досліджень, пов'язаних з вивченням впливу на розвиток особистості багато чисельних просвітницьких заходів та рекламних кампаній з формування здорового способу життя, тобто декларативність здорового способу життя не сприяє формуванню конкретних умінь і навичок культури здоров'я.

Створення безпечного та здорового освітнього середовища, формування навичок цифрової грамотності та поведінки здобувачів освіти у Всесвітній мережі, соціально-емоційна грамотність, відповідальне ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, використання інформаційно-цифрових технологій є важливими завданнями для всього суспільства.

Питання збереження психічного здоров'я стало затребуваним в українському суспільстві і широко обговорюється практичними психологами і вони своєю чергою намагаються дати поради з надання психологічної допомоги і державна політика цьому сприяє. Наукова проблема в даному аспекті полягає в тому, що практика в психології випереджає теорію і у зв'язку з цим необхідні ініціативи та дослідження спрямовані на реальність та перспективу щодо збереження психічного здоров'я, особливо військовослужбовців, які найбільш гостро цього потребують.

Висновки. Таким чином, на підставі проведеного теоретичного аналізу культуру здоров'я варто розглядати як нове, якісне утворення особистості, що акумулює її ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя, що спонукає до свідомого прагнення людини удосконалювати фізичну, психічну і духовну сферу своєї життєдіяльності на основі самопізнання та адекватної самооцінки стану здоров'я. Поняття «культура здоров'я» є

інтегративним утворенням, яке включає також творчу активність щодо збереження та зміцнення свого організму та свідому соціальну відповідальність. Аналіз філософських джерел з питань культури здоров'я визначив, що насамперед є потреба у оновленні тлумачення принципів здорового способу життя, які дають можливість формувати цінність здоров'я в умовах інформаційного суспільства, а в Україні екстремальних умовах війни.

Синиця В.Г.

СКЛАДНІ АД'ЕКТИВИ З КІНЦЕВИМ ЕЛЕМЕНТАМИ -folius, a, um /-phyllus, a,um У СТРУКТУРІ ЛАТИНСЬКИХ БІНАРНИХ ФІТОНІМІВ

Кафедра іноземних мов

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Латинська медична термінологія послуговується значною кількістю складних ад'єктивів, що неодноразово ставало предметом наукових розвідок вітчизняних лінгвістів за останні п'ять років. (М. Телеки, 2017-2019; Є. Світлична, 2018; Н. Харитоновна, 2021, В. Синиця, 2023). Цей феномен не до кінця вивчений і потребує поглиблених досліджень у різних підсистемах медичної термінології. Зокрема, поза увагою дослідників залишаються складні прикметники, які входять до складу бінарних назв фітонімів, зафіксованих в Міжнародному кодексі номенклатури рослин.

Мета дослідження. Проаналізувати бінарні наукові назви рослин, до складу яких входять кінцеві прикметникові компоненти латинського (-folius, a, um → -листяний від іменника folium, i n - листок) або грецького (-phyllus, a, um → -листяний від іменника τὸ φύλλον - листок) походження, дослідити морфологічну структуру таких складних ад'єктивів, з'ясувати мотивованість використання.

Матеріал і методи дослідження. Фактичний матеріал відібраний з Міжнародного кодексу номенклатури водоростей, грибів і рослин (остання версія датується 2011 роком, Мельбурн); етимологію досліджували з опорою на відомий латинсько-італійський словник Т. Valauri-C. Durando (2000).

Результати дослідження. За результатами дослідження встановлено, що серед бінарних фітонімів значне місце посідають субстантивно-ад'єктивні утворення на позначення особливостей морфологічної будови рослин, означення їхнього зовнішнього виду. Основна граматична модель представлена схемою: субстантив (назва genus в nom. sing.) + ад'єктив (назва species у nom. sing.). В якості означення використовуються як прості прикметники (таких більшість), так і складні прикметники. За походженням складні прикметники з вищеназваними компонентами можуть бути виключно латинського походження, напр., *Pyrola rotundifolia* (rotundus, a, um - куглий), *Laseripitium latifolium* (latus, a, um - широкий) або виключно грецького походження, напр., *Pyrethrum macrophyllum* (μακρός - великий); гібридних утворень не виявлено. За кількістю використаних термінологічних елементів складні прикметники переважно є двослівними утвореннями типу *Globularia cordifolia* (cordifolius, a, um ← cor, cordis n + -folius, a, um). Серед словотвірних типів складних прикметників з кінцевими елементами -folius, a,um /-phyllus, a, um виокремлюємо такі моделі: 1) перший компонент містить основу прикметника/дієприкметника, приєднану за правилами латинської граматики до кінцевого терміноелемента; таких прикладів фіксується найбільше: *Linum tenuifolium* (tenuis, e - тонкий), *Eriophorum angustifolium* (angustus, a, um - вузький), *Senecio platyphyllus* (πλατύς - широкий), *Petrosimonia oppositifolia* (oppositus, a, um - протиставний, супротивний); 2) перший компонент містить основу іменника, приєднану до кінцевого терміноелемента; цей тип словотворення у ботанічній номенклатурі непродуктивний: *Cladium iridifolium* (iris, idis f - райдуга), *Tiarella cordifolia* (cor, cordis n - серце); 3) перший компонент містить числівник, приєднаний до кінцевого терміноелемента; таких прикладів досить багато: *Orchis bifolia* (bi-два), *Menyanthes trifoliata* (tri-три), *Dentaria quinquefolia* (quinque - п'ять).

Висновки. Наукові розвідки щодо детальної характеристики семантичного діапазону видових епітетів у структурі бінарних назв рослин сприятимуть підвищенню термінологічної